

RESUM

RESUMEN

ABSTRACT

Racó poètic 1996-1998

L'autor exposa aquí els quatre poemes en català que va componer entre els anys 1996 i 1998, junt amb les seves traduccions al castellà i anglès. El fil conductor d'aquesta obra poètica és la relació vivencial de l'autor amb la mar mediterrània i amb els éssers vius. Mentre que el primer poema és de temàtica històrica (l'arribada dels grecs a la costa catalana ibera), la resta gira al voltant d'aspectes relacionats amb el món viu. El segon poema està inspirat en el meteorit ALH 84001 caigut a l'Antàrtida, en el qual s'hi van poder observar unes esferes de carbonat que el 1996 foren considerades restes de bacteris fossilitzats (idea pràcticament descartada més tard). Sense deixar de banda la biologia, els dos darrers poemes són de caràcter més intimista. Així, el tercer va ser inspirat per l'arribada d'un rorcual comú (*Balaenoptera physalus*) a la costa de Sitges poc temps després de llençar al mar d'aquesta població les cendres d'un ésser estimat. El darrer poema s'inspirà en uns sorolls que l'autor sentia de nit als canals de la marina d'Empuriabrava (on cada estiu hi passava unes setmanes), i que en realitat estaven originats pels peixos que feien salts a l'aigua. Aquest poema s'il-lustra amb un dibuix realitzat per l'autor uns anys més tard.

El autor expone aquí los cuatro poemas en catalán que compuso entre los años 1996 y 1998, junto con sus traducciones al castellano e inglés. El hilo conductor de esta obra poética es la relación vivencial del autor con el mar mediterráneo y con los seres vivos. Mientras que el primer poema es de temática histórica (la llegada de los griegos a la costa catalana íbera), el resto gira en torno a aspectos relacionados con el mundo vivo. El segundo poema está inspirado en el meteorito ALH 84001 caído en la Antártida, en el cual se pudieron observar unas esferas de carbonato que en 1996 fueron consideradas restos de bacterias fosilizadas (idea prácticamente descartada más tarde). Sin dejar de lado la Biología, los dos últimos poemas son de carácter más intimista. Así, el tercero fué inspirado por la llegada de un rorcuall común (*Balaenoptera physalus*) a la costa de Sitges poco tiempo después de tirar al mar de esta población las cenizas de un ser querido. El último poema fué inspirado por unos ruídos que el autor oía de noche en los canales de la marina de Empuriabrava (donde cada verano pasaba unas semanas), y que en realidad estaban originados por los peces que hacían saltos en el agua. Este poema se ilustra con un dibujo realizado por el autor unos años más tarde.

The author presents here the four Catalan poems that he wrote between 1996 and 1998, along with their Spanish and English translations. The theme of this poetic work is the experiential author's relationship with the Mediterranean sea and the living things. While the first poem has a historical subject (the arrival of Greeks to the Iberian Catalan coast), the others centre around aspects related to living world. The second poem is inspired by the ALH 84001 meteorite landed in Antarctica, in which some carbonate spheres were observed and in 1996 they were considered fossilized remains of bacteria (idea virtually ruled later). Without ignoring biology, the last two poems have a more intimist character. Thus, the third one was inspired by the arrival of a fin whale (*Balaenoptera physalus*) off the coast of Sitges shortly after pulling the ashes of a loved one to the sea in front of this village. The last poem was inspired by some noises that the author heard at night in marine channels of Empuriabrava (where he spent several weeks every summer), and that actually were caused by the fishes were jumping in the water. This poem is illustrated with a drawing performed by the author a few years later.

Dr. Polícarp Hortolà. (Badalona, 1958)

D. Polícarp Martínez (Badalona, 1958) és biòleg i Investigador Ordinari de la Universitat Rovira i Virgili (URV). Actualment està adscrit a l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES).

Kraken - El Monstre d'Empuriabrava (Policarp Hortolà, 19/04/2003). Dibuix per ordinador / dibujo por ordenador / computer drawing (software: Microsoft® Paint). ©Policarp Hortolà

Racó poètic 1996-1998

Policarp Hortolà. policarp.hortola@urv.cat

Emporion¹

(1996)

Naus estranyes que del sol veniu al nostre oratge,
ales tremoloses que besareu un mar llunyà.
Com els dofins que vetllen per la fortuna del vostre viatge,
quins misteris coneixeu de mar enllà?

Coneixem el comerç i l'intercanvi, que us aporten
nous horitzons dels quals mai no heu sentit parlar.
Cóm, d'entre les espeses boscúries que us envolten,
una nova ciutat vora el mar blau en sortirà.

Feréstecs sóm, i no pas com els homes de calma,
dels nostres boscos en sóm reis i senyors.
La nostra espasa sempre és a punt per a la rauxa,
dels nostres enemics en fan festí els voltors.

No venim a guerrejar, no és aquesta la nostra vereda,
una altra empenta ens mou: heu ja d'entrar a la Civilització.
Us ensenyarem art i ciència, a encunyar metalls com a moneda,
car amb seny arribarà un dia que formarem tots junts una nació.

Bios²

(1997)

Pedra de foc dels estels caiguda,
volant majestuosa com el rei dels milans.
Alè de vida d'altres móns llunyans,
somni remot de la nit dels temps vinguda.

Els teus sabers demà esdevindran pràctics,
notícies avui portes de la vida de tots móns.
Harmonia de les esferes són aquests teus sons,
doncs missatgera ets dels déus galàctics.

Damunt d'un continent de roca i gel
la teva sement rica vares dipositar:
espectres invisibles a l'ull humà,
brillants esferes del color de la mel.

De Mart diuen que vens els qui et coneixen,
de blanques túniques una mar d'objectes de vidre produïda.
Tu ja ho sabies com n'està aquest Univers de ple de vida,
mil i un secrets tes entranyes ens ofereixen!

Balaenoptera

(1998)

Monstre marí que les aigües de Subur vares besar,
somni immens, passos perduts sobre la mar.
En el més profund dels meus somnis indret ets amagat,
on les flames de Sant Elm mai no han minvat.
Esperança eterna de l'home que viu en el neguit
de saber-se que del tot i del no res és emergit.

Sirena de la mar sorgida,
bella ona que a la costa vé ferida,
i, cercant refugi arriba, fins a trencar en el sorral.
Quant de temps has passat dormida,
al fons cau del teu mirall?
I quantes hores penedida d'abandonar ton vitrall?

D'antics mariners catedral fantàstica evocada,
per les rosasses dels teus ulls, el sol neix de matinada.
Abans que veloç t'allunyis pel teu vell camí d'escuma,
ara que el teu record m'és clar, en una nit de plena lluna,
deixa'm evocar altres móns, a través d'eixes ninetes immenses,
profundes com una pregària, en mil i un sentiments immerses.

Si el que ens és desconegut ens causa espant, per ventura,
també el que ens aterraix és el que ens atrau sens mesura.
Això és el que m'atrau de tú: la por, que en l'ànima meva,
els teus coneixements produeixen i en tenen cura,
mil terrors d'immensisats que mai s'acaven, la pàtria teva,
d'aigües tenebroses, on la Mort a cada indret es lleva.

Per un instant, que em semblà etern,
els teus ulls i els meus ulls a la nit es van creuar;
tard o d' hora, sens remei, ens havíem de trobar.
Des de la nit d'aquell dia, cent nits més t'he somiat;
no em facis dir el per què, el per què ja ho he oblidat.
Mes, fos esglai, fos enyorança d'una tan tendra mirada,
deixà un record perenne en mi, a Subur la teva estada.

El Monstre d'Empuriabrava

(1998)

Empuriabrava, nit del 21 al 22 d'agost de 1998

Córre un ésser pels canals d'Empuriabrava:
el meu gos els seus concèntrics sons ha sentit.
Ones en aigües tenebroses jo havia pressentit,
com danses sense fré de sirenes ben formoses.

Mentre un univers d'estrelles dalinianes
dibuixa a l'horitzó l'enteranyinat d'argent,
tanca de la mar les seves fosques murades,
es llença a les bromes com l'udolar del vent.

Un estiu, un hivern, una nova primavera...
el temps s'ha detingut per tu en un sol moment:
una vida, tres setmanes, un únic dia...
del riu sempre ens rossega el seu corrent.

Gegantí calamars, esqual ferotge,
tal vegada producte de les meves pròpies pors;
potser demà t'esvairàs amb el nou oratge,
potser un altre any retrobaré els teus ecos sonors.

Rincón poético, 1996-1998

Emporion³

(1996)

Naves extrañas que del sol venís al terral nuestro,
alas temblorosas que besásteis un lejano mar.
Como los delfines que velan por la fortuna del viaje vuestro,
qué misterios conoceis allende el mar?

Conocemos el comercio y el intercambio, que os aportan
nuevos horizontes de los cuales nunca habéis oído hablar.
Cómo, de entre las espesas selvas que os rodean,
una nueva ciudad junto al mar azul surgirá.

Montaraces somos, y no como los hombres de calma,
de nuestros bosques somos reyes y señores.
Al arrebato siempre está a punto nuestra espada,
de nuestros enemigos festín hacen los alimoches.

No venimos a guerrear, no es ésta nuestra vereda,
otro empuje nos mueve: debéis ya de entrar en la Civilización.
Os enseñaremos arte y ciencia, a acuñar metales como moneda,
pues con juicio llegará un día que formaremos todos juntos una nación.

Bios⁴

(1997)

Piedra de fuego de los astros caída,
volando majestuosa como el rey de los milanos.
Aliento de vida de otros mundos lejanos,
sueño remoto de la noche de los tiempos venida.

Tus saberes mañana devendrán prácticos,
noticias hoy traes de la vida de tus mundos.
Armonía de las esferas son estos sones tuyos,
pues mensajera eres de los dioses galácticos.

Sobre un continente de roca y hielo
tu simiente rica depositaste:
espectros invisibles al ojo humano,
brillantes esferas del color de la miel.

De Marte dicen que vienes quienes te conocen,
de blancas túnicas un mar de objetos de vidrio producido.
Tu ya lo sabías cómo está este Universo de lleno de vida,
¡mil y un secretos tus entrañas nos ofrecen!

Balaenoptera

(1998)

Monstruo marino que las aguas de Subur besaste,
sueño inmenso, pasos perdidos sobre la mar.
En lo más profundo de mis sueños eres paraje escondido,
donde las llamas de San Telmo nunca han menguado.
Esperanza eterna del hombre que vive en la desazón
de saberse que del todo y de la nada ha emergido.

Sirena del mar surgida,
bella ola que a la costa viene herida,
y, buscando refugio llega, hasta romper en el arenal.
¿Cuánto tiempo has pasado dormida,
en el hondo cado de tu espejo?
¿Y cuántas horas arrepentida de abandonar tu vidrieral?

De antiguos marineros catedral fantástica evocada,
por los rosetones de tus ojos, el sol nace en la madrugada.
Antes que veloz te alejes por tu viejo camino de espuma,
ahora que tu recuerdo me es claro, en una noche de plenilunio,
déjame evocar otros mundos, a través de esas pupilas inmensas,
profundas como una plegaria, en mil y un sentimientos inmersas.

Si lo que nos es desconocido nos causa espanto, acaso,
también lo que nos aterra es lo que nos atrae sin medida.
Esto es lo que me atrae de ti: el miedo, que en el alma mía,
tus conocimientos producen y cuidan,
mil terrores de inmensidades que nunca acaban, tu patria,
de aguas tenebrosas, donde la Muerte en cada paraje se levanta.

Por un instante, que me pareció eterno,
tus ojos y mis ojos en la noche se cruzaron;
tarde o temprano, sin remedio, nos debíamos de hallar.
Desde la noche de aquel día, cien noches más te he soñado;
no me hagas decir el por qué, el por qué ya lo he olvidado.
Mas, fuera espanto, fuera añoranza de una tan tierna mirada,
dejó un recuerdo perenne en mí, en Subur tu estada.

El Monstruo de Empuriabrava

(1998)

Empuriabrava, noche del 21 al 22 de agosto de 1998

Corre un ser por los canales de Empuriabrava:
mi can sus concéntricos sones ha oído.
Olas en aguas tenebrosas yo había presentido,
cuál danzas sin freno de sirenas muy hermosas.

Mientras un universo de estrellas dalinianas
dibuja en el horizonte el enladrillado argénteo,
cierra de la mar sus oscuras murallas,
se lanza a las brumas como el ulular del viento.

Un verano, un invierno, una nueva primavera...
el tiempo se ha detenido para ti en un instante:
una vida, tres semanas, un único día...
del río siempre nos arrastra su corriente.

Gigantesco calamar, feroz escualo,
tal vez producto de mis propios miedos;
quizás mañana te desvanecerás con el nuevo viento,
quizás otro año reencontraré tus ecos sonoros.

Poetry's corner, 1996-1998⁵

Emporion⁶

(1996)

Strange ships that come from the sun to our land,
trembling wings that kissed a distant sea.
Like the dolphins that watch by the fortune of your trip,
of what mysteries do you know beyond the sea?

We know of trade and exchange, that provide you
with new horizons of which you have never have heard speak.
How, from among the thick jungles that surround you,
a new city near to the blue sea will emerge.

We are rough, and not as the calmness men,
we are sovereigns and lords of our forests.
Our sword is always ready for the fury,
and the vultures will banquet on our enemies.

We do not come to war, this is not our way,
other enterprise moves us: you should already enter in the Civilization.
We will teach you art and science, to coin metals as currency,
as with wisdom a day will arrive that we will form altogether a nation.

Bios⁷

(1997)

Fire stone fallen from the stars,
flying stately as the king of the kites.
Life breath of other distant worlds,
a remote dream from the night of the times.

Your knowledges will become useful,
today you bring news of life in your worlds.
Harmony of the spheres are your sounds,
since you are messenger of the galactic gods.

On a rock-and-ice continent
your rich seed you deposited:
spectra invisible to the human eye,
shining spheres of the color of honey.

Those who know you say you come from Mars,
a glassware sea produced of white robes.
You already knew how full of life this Universe is,
your entrails offer us thousand and one secrets!

Balaenoptera

(1998)

Sea monster that kissed the waters of Subur,
immense dream, lost steps on the sea.
In the deepest of my dreams you are a hidden place,
where Saint Elmo's flames have never dwindled.
Eternal hopefulness of the man that lives in the disquiet
of the knowledge that he has emerged from everything and nothing.

Siren emerged from the sea,
beautiful wave that comes wounded to the coast,
and, seeking refuge arrives,
until breaking in the sandbank.
How long have you slept,
in the deep burrow of your mirror?
And how long remorsefuled of abandoning your glass window?

Fantastic cathedral evoked by ancient sailors,
through the rosettes of your eyes, the sun is born at daybreak.
Before you quickly move away on your old foamy way,
now that your memory is clear to me, in a full moon night,
permit me evoke other worlds, through those immense pupils,
deep as a prayer, immersed in infinite feelings.

If what is unknown to us cause us fright, chance,
is that what terrifies us is what attracts us without measure.
This is what attracts me of you: the fear, that in my soul,
your knowledge produces and cares for,
a thousand terrors of immensities that never finish, your country,
of dark waters, where Death is lifted in each place.

For an instant, that seemed eternal,
your eyes and my eyes were crossed in the night;
sooner or later, without remedy, we find each other.
From the night of that day, I have dreamt of you a hundred nights more;
do not make me say why, I have forgotten why.
But, were it fear, were it fright of a so tender look,
it left a perennial souvenir in me of your sojourn in Subur.

The Monster of Empuriabrava

(1998)

Empuriabrava, in the night from 21 to 22 August 1998

A being runs through the canals of Empuriabrava:
my dog has heard its concentric sounds.
I had foreboded waves in dark waters,
like dances without brake from very beautiful sirens.

While a universe of Dalinian stars
draw the silver cobweb in the horizon,
it closes its obscure walls to the sea,
it is launched to the hazes as the howling of the wind.

A summer, a winter, a new spring...
time has stopped for you in an instant:
a life, three weeks, a sole day...
the river current always drags us.

Gigantic squid, ferocious shark,
maybe a product of my own fear;
perhaps you will vanish tomorrow with the new wind,
perhaps I shall reencounter your sound echoes another year.

Notes

- 1.- Publicat prèviament a *L'Eco de Sitges* el 15 de febrer de 1997 amb el pseudònim de «Baitolo» (nom de la Badalona ibera).
- 2.- Publicat prèviament a *L'Eco de Sitges* el 10 de gener de 1998 amb el pseudònim de «Baitolo» (nom de la Badalona ibera).
- 3.- Publicado previamente en su versión original catalana en *L'Eco de Sitges* el 15 de febrero de 1997 con el seudónimo «Baitolo» (nombre de la Badalona íbera).
- 4.- Publicado previamente en su versión original catalana en *L'Eco de Sitges* el 10 de enero de 1998 con el seudónimo «Baitolo» (nombre de la Badalona íbera).
- 5.- I thank Bonny Prosser Sullivan for English accuracy reviewing.
- 6.- Previously published in its original Catalan version in *L'Eco de Sitges* on 15 February 1997 with the *nom de plume* of «Baitolo» (the name of the Iberian Badalona).
- 7.- Previously published in its original Catalan version in *L'Eco de Sitges* on 10 January 1998 with the *nom de plume* of «Baitolo» (the name of the Iberian Badalona).